

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 6556/18

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופטת י' וילנר

העותרת: רגבים

נגד

המשיבים: 1. שר הביטחון
2. אלוף פיקוד המרכז
3. ראש המינהל האזרחי

עתירה למתן צו על-תנאי; הודעת עדכון מטעם המשיבים

בשם העותרת: עו"ד אבי סגל; עו"ד יעל סינמון

בשם המשיבים: עו"ד שי כהן

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. העותרת – עמותת רגבים – ביקשה בעתירתה, שהוגשה ביום 13.9.2018, להורות למשיבים לנקוט "בכל הפעולות הנדרשות לשם הוצאה ומימוש של צווי הפסקת עבודה והריסה ביחס לעבודות בלתי חוקיות נרחבות להכשרת ופיתוח קרקע לעבודות חקלאיות ולבניית קונסטרוקציות, קירות תמך ופריצות דרך בסמוך לישוב קידה שבבנימין, תוך פלישה והשתלטות על אדמות מדינה מוכרזות בתחום קו כחול שילה". בעתירה נטען, כי זו הוגשה לאחר מספר פניות מוקדמות למשיבים, אשר לא זכו למענה.

2. ביום 2.6.2019 הגישו המשיבים את תגובתם המקדמית, ובה טענו כי דין העתירה להידחות על הסף, בשל אי-צירוף המחזיקים בקרקע כמשיבים. עוד טענו המשיבים, כי דין העתירה להידחות אף מחמת העדר עילה, שכן ביום 23.5.2019 ניתנו צווים לפינוי העבודות הבלתי חוקיות מושא העתירה. בהקשר זה הוסיפו המשיבים, כי לפי סעיף 6ב(ג) לצו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה והשומרון) (מס' 59), התשכ"ז-1967, רשאים המחזיקים בקרקע לערור על צווי הפינוי לפני ועדת עררים, וזאת תוך תקופה של 45 ימים, אשר טרם חלפו נכון לאותה העת.

3. ביום 13.6.2019 הוריתי לרגבים לצרף את המחזיקים בקרקע כמשיבים, ולהמציא להם את העתירה כדין. בהמשך לכך, ביקשה רגבים להורות למשיבים לפרסם את דבר הגשת העתירה בלוח המודעות במת"ק רמאללה ובאתר הפרסומים הרשמי של המינהל האזרחי, אך בהודעת עדכון מיום 13.1.2020, הבהירו המשיבים מצדם, כי אין צורך בפרסום כאמור, לאור נכונותם למסור לרגבים את הפרטים הדרושים לצורך המצאת העתירה למשיב הרלבנטי. לצד זאת הוסיפו המשיבים וטענו, כי דין העתירה להידחות גם בהתעלם מאי-צירופו של המשיב הרלבנטי, נוכח קיומו של ערר שהוגש בינתיים, התלוי ועומד לפני ועדת העררים בקשר לצו הפינוי הנ"ל. משעה שהוגש ערר – כך המשיבים – מימושו של צו הפינוי כפוף להחלטת הוועדה, ועל-כן, בנסיבות אלה, אין להותיר את העתירה תלויה ועומדת.

4. נוכח ההתפתחויות המתוארות, קבעתי ביום 14.1.2020 כי "משניתן צו פינוי, והוגש ערר [...] דומה כי מוטב למחוק את העתירה בשלב זה, תוך שמירת טענות. העותרת תודיע, בתוך שבוע ימים, האם עודנה עומדת על העתירה". בהודעת עדכון מיום 19.1.2020, הודיעה רגבים כי הערר תלוי ועומד מאז יולי 2019, אך טרם נקבע בו דיון, ולפיכך ביקשה להורות למשיבים לשוב ולעדכן על המשך הטיפול בערר, "שלא נמצא עצמנו חלילה עם ערר תלוי ועומד על שולחן וועדת העררים לאורך שנים".

5. בהחלטה נוספת מיום 19.1.2020, הוריתי למשיבים להגיש הודעת עדכון נוספת תוך 45 יום, כאשר תגובה להודעה זו, תוגש על-ידי רגבים בתוך שבוע-ימים לאחר מכן. ביום 19.3.2020 הגישו המשיבים הודעת עדכון, ובה נמסר כי הוגשה תגובה לערר מטעם הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש באזור יהודה ושומרון, ובגדרה גם בקשה לסילוק הערר על הסף. עוד נמסר, כי העורר התבקש להשיב לתגובת הממונה, אך טרם עשה כן, וניתנו לו מספר ארכות לשם כך. המשיבים ציינו בהקשר זה, כי ועדת העררים אינה כפופה אליהם, בהינתן סעיף 7 לצו בדבר ועדות עררים (מס' 172), התשכ"ח-1967 (להלן: צו ועדות עררים), הקובע כי "בפעולתם כחברי ועדת עררים - אין על חברי הוועדה מרות זולת מרותם של כל דין או תחיקת בטחון ואין הם כפופים למרות מפקד". עוד טענו המשיבים, כי נוכח שיקול הדעת הרחב המסור לוועדה בכגון דא, אין מקום להותיר את העתירה תלויה ועומדת, ודינה להידחות. רגבים לא הגישה תגובה להודעה זו, ומשכך, ביום 25.5.2020 ניתן פסק דין המורה על מחיקת העתירה.

6. ימים מספר לאחר שניתן פסק הדין, ביקשה רגבים את ביטולו, בטענה כי הודעת העדכון מטעם המשיבים לא הגיעה לידיה. עוד טענה רגבים, גם לגופם של דברים, כי נוכח הטיפול האיטי והמתמשך בערר, כעולה מהודעת העדכון, יש לאפשר את המשך

בירור העתירה. במענה לבקשה זו, אישר ב"כ המשיבים כי "ככל הנראה, אכן אירעה תקלה בעניין זה, בין היתר לנוכח נגישות חלקית של הח"מ לענייני עבודה, בשל השלכותיו הרחבות של נגיף הקורונה". לצד זאת, הובהר שוב כי המשיבים סבורים שאין מקום להותיר את העתירה תלויה ועומדת, מקום שבו מימוש צו הפינוי כפוף להחלטת ועדת העררים.

7. בעקבות דברי המשיבים, קבעתי כי "בנסיבות, יבוטל פסק הדין", ואפשרתי לרגבים להגיש תגובה להודעת העדכון.

8. בתגובה שהגישה, שבה רגבים וטענה כי ההליך לפני ועדת העררים מתנהל בעצלתיים; כי עברייני הבנייה ממשיכים בשלהם; כי מדובר באזור 'רגיש ביטחוני', למוד פיגועים; וכי מאחר שאין צפי לדיון בערר, יש להוציא צו על-תנאי כמבוקש בעתירה, ולהפכו בהמשך למוחלט. למצער ביקשה רגבים, להורות על המשך הגשת הודעות עדכון בדבר הטיפול בערר. עוד הוסיפה רגבים, כי גם אם ימצא בית המשפט לנכון להורות על מחיקת העתירה, יש לחייב את המשיבים בהוצאות, הן מחמת העדר מענה לפניותיה המוקדמות, הן משום שהגשת העתירה היא שהביאה להוצאת צווי הפינוי.

9. נוכח תגובת רגבים, קבעתי ביום 13.7.2020, כי אכן, כפי טענת המשיבים, "ועדת העררים היא גוף עצמאי שאינו כפוף לרשויות האזור", אך "משהוגש הערר לפני שנה, ובשים לב להשתלשלות העניינים הארוכה כמתואר בתגובת העותרת [...] לא הגיעה עדיין השעה למחיקת העתירה". בהתאם, הוריתי למשיבים להוסיף ולעדכן בהתפתחויות.

10. ביום 2.11.2020 התקבל עדכון מאת המשיבים, ובו נמסר, כי לאחר מספר פניות של המינהל האזרחי לוועדת העררים, שבהן ביקש לקדם את הטיפול בערר, הורתה הוועדה לעורר להגיש את ראיותיו עד יום 28.9.2020 "כמועד אחרון". עוד נמסר, כי ראיות העורר אכן הוגשו לוועדה בשפה הערבית, וביום 15.10.2020 נתבקש מזכיר הוועדה להמציא תרגום שלהן עד יום 3.11.2020. כן צוין, כי הוועדה הורתה למשיבים להגיש ראיותיהם עד יום 23.12.2020. לאור דברים אלו, טענו המשיבים כי יש לדחות את העתירה מחמת קיומו של הליך תלוי ועומד לפני ועדת העררים. המשיבים שבו וציינו בהקשר זה, כי הוועדה היא גוף עצמאי; אינה כפופה לרשויות האזור; והיא מנהלת את ההליכים שלפניה בעצמאות מוחלטת. משכך, אין הצדקה להותיר את העתירה תלויה ועומדת, ובדרך זו להשפיע על קצב התקדמות הליך הערר, המנוהל כאמור על-ידי הוועדה, שאף אינה צד לעתירה.

11. נוכח האמור, ובהינתן התקדמות הטיפול בערר – כפי שדווח בהודעת העדכון האחרונה, ובשונה ממצב הדברים עד כה – דין העתירה להימחק. אכן, הערר תלוי ועומד זמן ממושך, מאז חודש יולי 2019, ונראה היה כי "בְּעֵצְלָתָם יִמְךָ הַמִּקְרָה" (קהלת י, יח). עם זאת, ניכר כי פניותיהם של המשיבים (כמתואר בהודעתם) נשאו פרי, ארכות נוספות לא ניתנו לעורר, וחלה התקדמות בטיפול בערר. בנסיבות אלה, אין מקום להותיר את העתירה תלויה ועומדת, והיא נמחקת בזאת, תוך שמירה של הצדדים על טענותיהם.

בהעדר מענה לפניותיה המוקדמות של רגבים, עובר להגשת העתירה, ומאחר שניכר כי הגשת העתירה היא שהביאה להוצאת צווי הפינוי, ישאו המשיבים בהוצאותיה של רגבים בסך של 5,000 ₪.

ניתן היום, י"ז בחשון התשפ"א (4.11.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט